

2. Odpoveď ministra hospodárstva Slovenskej republiky J. Miškova na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Senka vo veci pripravovanej povrchovej ťažby zlata v regióne Podpoľania v lokalite Biely vrch, v katastri mesta Detvy a obce Dúbravy

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Juraj Miškov
minister

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 17-03-2011		
Číslo spisu: PRED-509/2011		
Listy	Prilohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 12. augusta 2011
Číslo: 1242/2011-1000

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou vo veci pripravovanej povrchovej ťažby zlata v regióne Podpoľania v lokalite Biely vrch v katastri mesta Detva a obce Dúbrava mi úvodom dovoľte uviesť nasledovné.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. c) zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „banský zákon“) sú zlaté a strieborné rudy zaradené medzi vyhradené nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy. Ložiská vyhradených nerastov (ďalej len „výhradné ložisko“) tvoria podľa čl. 4 Ústavy SR a podľa § 5 ods. 1 a 5 banského zákona nerastné bohatstvo, ktoré je vo vlastníctve Slovenskej republiky. Ministerstvo životného prostredia SR vydáva osvedčenie o výhradnom ložisku a toto zasiela podľa § 6 banského zákona miestne príslušnému obvodnému banskému úradu, obci, správe katastra a právnickej osobe, ktorej prieskumné územie bolo určené podľa § 22 a 23 zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov.

Chránené ložiskové územie sa určuje v období geologického prieskumu po vydaní osvedčenia o výhradnom ložisku. Dobývací priestor podľa § 27 a § 28 banského zákona určí miestne príslušný obvodný banský úrad, na základe výsledkov prieskumu ložiska tak, aby ložisko mohlo byť racionálne vydobyté. Evidenciu chránených ložiskových území a dobývacích priestorov a ich zmien v rámci štátnej banskej správy vedie vždy miestne príslušný obvodný banský úrad.

Ministerstvo hospodárstva SR je podľa § 6 zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a o organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ústredným orgánom štátnej správy SR pre ťažbu rudných a nerudných surovín, pre hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, tiež činnosti vykonávanej bankým spôsobom a pri používaní výbušnín.

Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o banskej činnosti“) je Hlavný banský úrad so sídlom v Banskej Štiavnici orgánom štátnej banskej správy s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, ktorý plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Obvodné banské úrady podľa § 39 zákona o banskej činnosti vykonávajú

hlavný dozor nad dodržiavaním banského zákona a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú:

1. ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, ako aj výrobu výbušnín a používanie výbušnín na trhacie práce,
2. bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri výrobe výbušnín a používaní výbušnín na trhacie práce.

Tak, ako je vidno z môjho úvodu, je zrejmé, že príprava ťažby ako aj samotná ťažba nerastov akým je napr. zlato sa realizuje v súlade s platnou legislatívou.

Na území Slovenskej republiky je evidovaných 10 ložísk zlatých a strieborných rúd, ktoré sú chránené inštitútom banského práva tzv. chráneným ložiskovým územím. Zlato je napr. dobývané na ložisku v Banskej Hodruši, v dobývacom priestore Banská Hodruša, ktorý je určený na dobývanie polymetalických rúd s obsahom medi, olova, zinku, zlata a striebra, a to spoločnosťou SLOVENSKÁ BANSKÁ, spol. s r.o. Hodruša – Hámre.

Vážený pán poslanec, chcem Vás uistiť, že aj všetky doteraz vykonané kroky ohľadom ložiska Detva - Biely vrch boli realizované v súlade s platnou legislatívou.

Spoločnosť Eastern Mediterranean Resources – Slovakia, s.r.o. Banská Štiavnica (ďalej len „EMED -Slovakia“) v súlade s platnou legislatívou vykonala v lokalite Detva – Biely vrch geologický prieskum. Na základe výsledkov tohto prieskumu, kedy sa potvrdili zásoby vhodné na ťažbu zlata boli výsledky prieskumu predložené touto spoločnosťou Komisii pre posudzovanie a schvaľovanie výpočtov zásob výhradných ložísk Ministerstva životného prostredia SR, ktorá na svojom rokovaní, 21. júna 2010, rozhodla o schválení zásob ložiska Detva - Biely vrch, so stavom k 31.12.2009. Podľa doterajšieho zistenia toto ložisko predstavuje najväčšiu známu akumuláciu ekonomicky využiteľných zlatých rúd na území Slovenskej republiky. Vypočítané zásoby zlata boli vyhodnotené podľa podmienok využiteľnosti zásob v tomto rozsahu: geologické zásoby celkom 80 t Au, 140 200 000 ton rudy s obsahom 0,57 g/t Au, z toho 31 528 000 ton s obsahom 0,792 g/t Au.

Vážený pán poslanec, skôr, ako sa vyjadrím k otázkam smerovaným na moju osobu, mi dovoľte, upresniť niektoré tvrdenia uvedené vo Vašej interpelácii, v ktorej uvádzate, že „ už prebehol vrtný prieskum na zásoby zlata - a sú rozbehnuté práce súvisiace s realizáciou jeho ťažby“.

V tejto súvislosti by som chcel podotknúť, že do tohto času boli vykonané nasledovné kroky: zo strany Ministerstva životného prostredia SR (ďalej len „MŽP SR“) bolo určené prieskumné územie Detva na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu Au-Ag, Mo-Cu rudy o rozlohe 104, 57 km² s platnosťou do 23.12.2013; na základe výsledkov vykonaného vrtného ložiskového geologického prieskumu vydalo MŽP SR osvedčenie o výhradnom ložisku Detva – Au rudy pod č. 56091/2010 zo dňa 22.9.2010, podľa § 6 ods. 1 banského zákona. Ložiskový vrtný prieskum však doteraz nebol ukončený. Súčasne spoločnosť EMED-Slovakia požiadala Obvodný banský úrad Banská Bystrica o určenie

chráneného ložiskového územia Detva – Au rudy, ktoré tento určil rozhodnutím č. 1635-3558/2010 z 24.11.2010 a ktoré bolo upravené rozhodnutím č. 387-823/2011 z 17.3.2011.

K ďalšiemu Vášmu vyjadreniu k „*povrchovej ťažbe, - o ťažbe zlata metódou kyanidového lúhovania a – o možnej ekologickej záťaži územia*“, uvediem len toľko, že v danom prípade sa neuvažuje o dobývaní výhradného ložiska Au-rúd s použitím metódy kyanidového lúhovania s označením „*ťažba*“ („*ťažbu zlata metódou kyanidového lúhovania*“), ale sú len úvahy o úprave vydobytého nerastu s použitím metódy kyanidového lúhovania, čo je podstatný rozdiel, nakoľko v danom prípade sa kyanidový roztok vnáša až do vydobytého nerastu na osobitne určených skládkach, ktoré musia byť prispôbené zvolenej technológii (bezpečnostnej, ekologickej, atď.), preto sú obavy obyvateľov dotknutej lokality z ekologickej záťaže predčasné.

Navyše podľa ustanovenia § 30 ods. 5 banského zákona na použitie technológie kyanidového lúhovania je nevyhnutné povolenie MŽP SR. MŽP SR žiadosť o vydanie povolenia zamietne, ak žiadateľ t.j. spoločnosť EMED-Slovakia k žiadosti okrem iného nepriloží:

- súhlasné stanovisko obce, v katastrálnom území ktorej sa má použiť spracovanie, respektíve úprava nerastov metódou kyanidového lúhovania a má byť umiestnená skládka (úložisko, odkalisko a podobne) odpadov z banskej činnosti a zo spracovania nerastov,
- súhlasné stanovisko obcí bezprostredne susediacich s obcou a súhlasné stanovisko vyššieho územného celku (samosprávneho kraja), v územnom obvode ktorého sa obce nachádzajú.

Súhlasné stanovisko obcí a vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) musí byť vydané formou uznesenia zastupiteľstva, inak je neplatné.

Celý proces, ktorého finálnym výsledkom by malo byť dobývanie a úprava vyhradeného nerastu je v procese určenia dobývacieho priestoru v súlade s § 28 ods. 1 banského zákona. Po predložení potrebných podkladov zo strany spoločnosti EMED-Slovakia Obvodný banský úrad Banská Bystrica oznámil začatie konania a nariadil ústne pojednávanie na Mestskom úrade v Detve na deň 29.6.2011. Zápisnica z ústneho pojednávania je zaprotokolovaná pod č. 181-2004/2011 na tomto obvodnom banskom úrade.

K „*obavam obyvateľov: ... zo zníženia hodnoty územia, zo straty jeho atraktivity, atď., na ktorom sa plánuje budúce dobývanie výhradného ložiska Au-rúd Detva – Biely vrch*“ uvediem asi toľko.

Správne konanie o určenie dobývacieho priestoru je vedené v súlade s príslušnými ustanoveniami banského zákona. Podľa § 28 ods. 4 banského zákona účastníkmi tohto konania sú „*... navrhovateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých vlastnícke a iné práva k pozemkom alebo stavbám môžu byť určením dobývacieho priestoru priamo dotknuté, a obec, v územnom obvode ktorej sa dobývací priestor nachádza a fyzická alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu 13c.*“.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že občania, ako fyzické osoby, ako aj právnické osoby, ktoré sú účastníkmi tohto správneho konania majú v správnom konaní všetky práva, vyplývajúce im z § 4 a z § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

Ďalej môžem konštatovať, že podľa § 24 ods. 1 banského zákona: „Právo na dobývanie výhradného ložiska a nakladanie s vydobytým nerastom má organizácia (v tomto prípade spoločnosť EMED-Slovakia), ktorá má banské oprávnenie 12a) a ktorej sa určí dobývací priestor“ a podľa § 27 ods. 6 tohto zákona: „Rozhodnutie o určení a zmene dobývacieho priestoru je rozhodnutím o využití územia 13) v rozsahu vymedzenia na povrchu“.

Z citovaných ustanovení banského zákona vyplýva, že inštitút dobývacieho priestoru má dve roviny.

Prvou je právo na dobývanie, v danom prípade určitá forma licencie, ktorú udeľuje Slovenská republika ako vlastník nerastného bohatstva (čl. 4 Ústavy SR: „*Nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky*“) spoločnosti EMED-Slovakia .

Druhou rovinou je územné rozhodnutie, ktorým sa vyčleňuje priestorové vymedzenie územia na účely dobývania výhradného ložiska určitého nerastu. K tomu, aby spoločnosť EMED-Slovakia mohla začať vlastné dobývanie výhradného ložiska však nepostačuje iba určenie dobývacieho priestoru, musí získať ešte povolenie na vykonávanie banskej činnosti, v danom prípade otvárkou, prípravou a dobývaním výhradného ložiska v určenom dobývacom priestore, čo je však predmetom osobitného správneho konania podľa § 17 zákona o banskej činnosti, ktoré nasleduje po určení dobývacieho priestoru.

V tomto prípade podľa § 18 ods. 1 zákona o banskej činnosti sú účastníkmi konania „... žiadateľ, fyzické a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť povolením dotknuté, fyzická alebo právnická osoba, ktorej toto postavenie vyplýva z osobitného právneho predpisu 12d), a obec, v územnom obvode ktorej sa má banská činnosť vykonávať“ (odkaz pod čiarou 12d: „§ 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“).

Z uvedeného taktiež vyplýva, že občania, ako fyzické osoby, ako aj právnické osoby, ktoré sú účastníkmi správneho konania o povolenie banskej činnosti budú mať v tomto správnom konaní všetky práva, im vyplývajúce z § 4 a z § 14 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Prenikajúce informácie: „že zo strany štátnych orgánov dochádza k procesným pochybeniam“, nie sú podložené žiadnym dôkazom. Ako som už uviedol Obvodný banský úrad Banská Bystrica a všetky dotknuté subjekty postupujú v tejto veci v súlade s platnou legislatívou.

K Vami tlmočenej požiadavke, že „dotknutá verejnosť a prilahlé obce, ktorých sa plánovaná ťažba bytostne dotkne žiadajú o vypracovanie vplyvu plánovanej ťažby na životné prostredie ešte pred určením dobývacieho priestoru, najmä z dôvodu nesúladu kyanidovej technológie s legislatívou Európskej únie ako aj územného plánu vyššieho územného celku Banskobystrického kraja“, je možné uviesť nasledovné:

podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie“) budú predmetom posudzovania všetky činnosti uvedené v prílohe č. 8.

Ťažba a úprava rúd a magnezitu, čo je položka č. 2 prílohy č. 8 je podľa uvedeného zákona povinne hodnotená činnosť s prahovými hodnotami od 100 000 t/rok. Keďže určením dobývacieho priestoru sa nepovoľuje vlastná činnosť, v danom prípade otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska, nie je v tejto etape opodstatnená požiadavka na vypracovanie vplyvov na životné prostredie. Na konanie o určenie dobývacieho priestoru sa nevzťahujú ustanovenia § 38 ods. 1 a 2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, pretože toto konanie nespeje k rozhodnutiu o povolení činnosti na ťažbu podľa prílohy č. 8 a nie je ani strategickým dokumentom.

Preto ani Obvodný banký úrad Banská Bystrica nemal zákonnú právomoc vyžadovať od spoločnosti EMED-Slovakia vypracovanie štúdie EIA. Vypracovanie štúdie EIA bude potrebné predložiť až v konaní o povolenie banskej činnosti - otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska zlata.

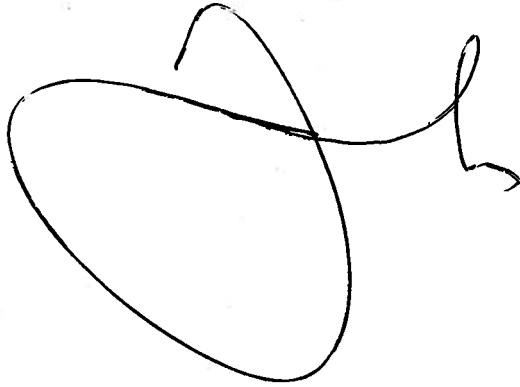
Zo skutočnosti, že navrhovaný dobývací priestor nie je v súlade s územným plánom VÚC Banskobystrického kraja, nemožno ale viniť Obvodný banký úrad Banská Bystrica. Tento úrad zaslal rozhodnutie o určení chráneného ložiskového územia príslušnému orgánu územného plánovania a príslušnej správe katastra za účelom zabezpečenia úkonov, vyplývajúcich z § 17 ods. 5 banského zákona. Išlo o „Rozhodnutie o určení chráneného ložiskového územia je rozhodnutím o chránenom území. 7c) Hranice chráneného ložiskového územia sa vyznačia v územnoplánovacej dokumentácii 8) a v katastri nehnuteľností“. Na ústnom pojednávaní dňa 29.6.2011 k určení dobývacieho priestoru informoval zástupca Mesta Detva stavebný úrad, že zahájil rokovanie o zmene a doplnku územného plánu mesta Detva z dôvodu právoplatného rozhodnutia o určení chráneného ložiskového územia.

K Vašej otázke, ktorou ma žiadate „...o posúdenie činnosti Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici, v kompetencii ktorého je povoľovanie banskej činnosti, prípravy, otvárania a dobývania ložiska, jeho postupu pri určení predmetného dobývacieho priestoru a posúdenie dodržiavania § 27 a § 28 zákona č. 44/1988 Zb. v procesnom konaní“ môžem konštatovať, že som poveril Hlavný banký úrad Banská Štiavnica aby prešetril, či zo strany Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici nedošlo k pochybeniu. Na základe vyjadrenia Hlavného banského úradu nedošlo zo strany Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici k žiadnemu pochybeniu v správnom konaní pri určení dobývacieho priestoru v lokalite Detva – Biely vrch.

K Vašej ďalšej otázke ohľadom „...stanoviska ministerstva k efektívite ťažby v predmetnej lokalite z pohľadu štátu a možných výnosov z nej...“ môžem uviesť len toľko, že podľa dostupných informácií, spoločnosť EMED-Slovakia predpokladá, že na ložisku Au rúd Detva – Biely vrch je vyťažiteľných 20-25 ton zlata. Predpokladá sa vytvorenie 150-200 priamych pracovných miest (na miestnej/regiónálnej úrovni) a ďalšie nepriame pracovné miesta v oblasti služieb a v subdodávateľskom sektore. Podľa predbežnej ekonomickej štúdie, vypracovanej odborníkmi z Technickej Univerzity v Košiciach (pre cenu zlata 1 000 USD za uncu – 31,103 g) by príjem štátu a mesta Detva, obcí Dúbravy a Očová na daniach a poplatkoch z činnosti mohol predstavovať spolu viac ako 200 mil. EUR počas plánovanej 10 ročnej prevádzky. Odvod za vyťaženie nerast by predstavoval približne 15 mil. EUR. Spoločnosť EMED-Slovakia plánuje investovať časť zo zisku do rozvoja regiónu vytvorením nadácie, zameranej na podporu novej podnikateľskej činnosti a diverzifikácie priemyslu.

Vážený pán poslanec, dovoľte mi, aby som Vás záverom uistil, že Ministerstvo hospodárstva SR a štátna banská správa postupuje v celej tejto záležitosti v súlade so surovinovou politikou SR, v medziach svojich kompetencií a v súlade s platnými zákonmi a vykonávacími právnymi predpismi.

S pozdravom

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, loopy initial 'S' followed by a smaller, more complex flourish.

Vážený pán
Ján Senko
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava